

Erref. kodea: LAF-210-107

Izenburua: Joanes Oltzeren inguruko

ikerketa

Jean d'Olce

Euskaraz Olze erailen zuten

Olze-tamak aspaldiko aitoren semeak ziren. Nafarroako eta
Biarritzoko errege eta handi-mandien etxak. Inuitako kurtzan
ezagutuak ziren eta bazituzten beren got-egiteak.

1209. Gaston IV kourtsak Olze Lapurdiaren katekin
deitzen du. Bernat Olze bat Lehuizak Olzonako
Etizarenekin egin behin duen frata batenizak.

1507-an Jean d'Olce bat Baxenakoak 1300 osatzen
duen da: armada kurtzan badira 100 ostidatzen, 500
amikatzen eta 700 berze eskualde bariak Donitako
garazian bideak.

Zer nahi duen, Jean d'Olce apezpiku behar du Shuedeko
Salax tortu zen 1596-ean

Haren aita zen Pierre (edo Pedro) d'Olce, ama
aldiz, Isabelle d'Echans, baigorriaren, Mgr d'Echans
famatuaren arreba.

Echans familia ere ez zen nola nahikoa. Pentan!
Bertrand sin izan behar aita etxeko kugur-ia, bigarren
bizkondea zen. 1450 Mgr Echans bat Jauregi kurtzan
Kamariengo zen. Oso kurtuko kaitz arnizindari
jalgi da bai kurtuko, bai armadan, bai elizan
menderen mende.

Jean d'Olce gazteari ongi baliatu zitzaion
Oho apezpikua. Hurren gurasu zuen ez bakarrik
apezterat, baina maila-maila apezpikutzera.

Irma behar duen Mgr Echans-ek ez zuen
gider eskaria. Alaba-urrekin aho de izanaz
Itensi IV-ganaren adiskide zen, eta haren
ganik erdikeri zuen Arulan-en Sarea abdikatu.

Sinodo-en baki baki kurtuko zuten dituzten

ohargarienak (1666) Tartas-en Onsa hillzako
bidea delu liburudari eman zion baimena (1666)
eta berak euskaraz ager. magi zituen lehenago

Pregariak lapuntamendua, Pregariak

Baikenakako gaitikinuak (1657)

Bai Echaranek, bai Uztanek euskaraz
lagarritzen. Letra asku badiu Mgr. Echaranek
bera onara bati Baikenakoko euskaraz emanaki.

Mgr. d'Olceak berri zuten Itoldoko bera
Salako jaurragia. Baikenan apaštikuakia era
antolatuta.

Pena handi bat ukan zuten = Satel ~~hura~~ Xurien

eta Satel gorenaren arteko izaniko gela, lapurdiko

Billzarreko ~~hura~~ ^{hura} noz ezartzeko, Urtaria eta

Campenne. Entseatu zen heien beharrez, eta,

baikenan elizgaiti izan zuten 16 urte,

hainitz izan zuten eta eduki izan zuten.

Mgr. d'Olceak benedikto zuten Sanilane

lehizunen Lourdes-en egiten zuten handienan.

Behar zuten San Leon-en

lurraldeko debuzienan

nahiko zuten jesuiten eskutik izan

zen itxarrete bat Baikenan, baikenan

janzenistek tratatu zuten

Itel zen Orzaritz Bariz mendian, etxe

hutan bazuen arreta bat Lambert jaun baten
ezkandua.

Orzaritzen bazuen era Mgr. d'Olce ilota
bat biderio.

Hala-hala Prancisoko erregent ~~ba~~ Echans
bera Baionako apezpiku izan ~~zen~~ izendatu zuen
eta geroago Tours-eko arxapezpiku.
Hgt. Echans-ek Jean d'Olle ¹⁶³² ~~1632~~ an
heroiari zuen apezpikugorak, eta berak
konsekratu zuen Tours-eko katedralean.
Burdugo hiriko; Hamdik hamaka urteren
buruan Hgt. d'Olle bigde-ak ~~an~~ aldaratu
zuten plaza ona zen, Franzisko apezpikutegi
aterabeneztarik. Baionan Hgt. Fouquet zen
apezpiku. Harekin truhatu zuen alhia, jakinik
ere Baionako plaza biziki xuhunagoa zela.
Baionan suti-herria nahi zen kurti-ldu. Berhala
jin Baionan ~~an~~ (1644), eta ederki okupatu
tere diosozaz.

81

44

37

Bere ordenuan utzi zikuen arku orotzapean eta
diru hai Baitonako obrak, hai Ikoldeko
et Orzaitzeko elizak.

Ekurzi guten Baitonako katedralean; kuttan
ereman guten hirian gairudi Ikoldeko eta
Orzaitzeko gizon talde batek.

gaitz ez ulz